

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Centones Vergiliani

Proba, Faltonia Betitia

[Basel], um 1474

[urn:nbn:de:bsz:31-315839](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-315839)

x Dp 6

AN 13
AN 12
AN 21-27

- ✓ Z. # 8394 + 95 1) Basel. Mich. Wenzler. c. 1478. (20 ff.)
✓ Z. # 1429. 2) adh. a.) (Thomas, Summa) " " (f. 21-37)
✓ Z. # 1454i. 3) " b.) Köln, Arnold Thekenornen c. 1470 (f. 38-67)
✓ Z. # 3436 4) " c.) Strassburg, Ad. Kirschius. c. 1470 (od. früher)
✓ Z. # 393 5) " d.) Ulm. Joh. Lainer (fol. 99-124)
✓ Z. # 9464 = 847258 6) " e.) ^{Basel c. 1473-4.} Strassburg, Mart. Flach. c. 1475 (fol. 126-159)
✓ Z. # 5903. 7) " f.) Basel, Mich. Wenzler u. Frid. Briel.
c. 1470-72 (fol. 140-201)
✓ Z. # 15839. 8) " g.) " " (fol. 202-211)
✓ Z. # 6903 9) " h.) " " (fol. 212-223)

Stück des alten Vorderdeckels erhalten.
mit alter Sign.

L 4

Isidorus in cathologo illustriū virōz. Proba vxor ad
phi fmeia/ in x viros ecclesiasticos poni solita. pro eo
q in laude xpi versat. Cōponēs centonē de xpo/ virgilia
ms coaptavit versiculis. Cuius qdē nō miramū studiū/ sed
laudamū ingemū. Quod tamen opusculū legitur/ inter
apocryphas scripturas insertum. Et bene vtrūq; vetus et
nouum complectit̄ testamentum;

Am dudū temerasse duces pia federa pacis
Regnādī miseros tenuit q; dira cupido
Dūsalq; neces regum crudelia bella
Cognatasq; aties. pollutos excede parētum
iii. ge. Insignes clipeos nllaq; ex hoste trophaea
Sāguine cōspersos tulerat q; roma triūphos
Innumeris toties viduatas enūb; vrbes
Cōfiteor scripsi satis est meminisse maloz
Nūc deus omnipotēs factū pcor accipe carnē
Eterniq; tui septēplicis ora resoluē
Spiritus atq; mei resera penetralia cordis
Archana vt possim vasis proba cūcta referre
Nō nūc ambrosiū cura ē mihi querē nectar
iii. ge. Nec libet aonio de vertice ducere musas
Nō mihi saxa loqui magnū psuadet error
Laurigerasq; sequi tripodas et mania vota
Iurgātesq; deos pcezz victosq; penates. viii. E
Nullus enim labor ē vbis extēdere famā. x. Ene
Atq; hoīm studiis parua disqrere laudē
Castalio de fōte madēs imitata beatos
Que sities hauli sacte libamina lucis
Vincere canere icipiā pns de? erige mētem

Virgilū cecimisse loqr̄ pia munera xpi
xi. ene. Rē nllī obscurā / reptēs ab origine pāgā. iij. ge
iij. en. Si qua fides animi si veros fusa p̄ arte? vi e
Mēs agit at molē et magno se corpe miscet
Spiritus / et q̄tū nō noxia corpa tardāt. vi ene
vi. ene. Terreniq; hebetāt arte? moribūda q; membra
x. ene. O pater o hominū rexq; eterna potestas
p. ene. Da facilē cursū atq; animis illabē nostris. iij. e
ij. ge. Tuq; ades inceptumq; vna decurre laborem
p. ene. Nate patris sūmi vigor et celestis origo. vi en.
xi. en. Quem p̄mi colim? meritosq; nouam? honores
iij. b. Jam noua progemes oīs quē credit etas. vi. e
Munera vestra cano satis ē potuisse videri
Nam memini veterum volūes monūta sacrorū
vi en. Moysē ante om̄s / nostrū cecimisse p̄ orbē. x. bu.
iij. ge. Que sint que fuerint q̄ mox ventura trahantur
vi. bu. Omnia et ipse tenet mūdi cū creuerit orbis
ij. ge. Felix qui potuit rerum agnoscere causas
v. ene. Inde hominū peccidūq; gen? viteq; volantum
eodem. Et que marmoreo sunt mōstra sub eq̄re pontus
Ut liquidi simul ignis vt his exordia primis
Terrarumq; anime poli q; maris q; fuissent
ij. ge. Haud aliter prima crescentis origine mundi
eodē. Illuxisse deos aliumve habuisse tenorem
Crediderim / maior rex mihi nascit̄ ordo. vi. en
Si qua fides / tāto ē op̄re natura vetustas. xij. e
Nanq; fatebor ea / leuū spectacula rex. iij. ge.
Semper eq̄s atq; arma viz pugnā q; canebam
p. ge. Et studiū meassum / volū exercere laborē. viij. e
iij. ei? Dia temptaui potior sētētia visa est.

vi. ene. Pandere res altas tetraque caligine mersas
 vi. ene. Inque dies aliqui iam dudum inuadere magnū
 Mēs agit at mihi / nec placida cōtēta quieto est
 Ore fauete omnes / letasque aduertite mētes
 Matres atque viri. pueri. inuupteque puella.
 Principio celū ac terras camposque liquentes
 Lucentemque globum lune solisque labores. p. en
 Ipse pater statuit vos o clarissima mundi. p. g
 p. ge. Lumina labentem celo que ducitis annum
 iii. ene. Nam irenant astrozū ignes ir lucidus ether
 v. ene. Sed nox atra polum bigis subiecta tenebat
 Et chaos. in preceps tantū tendebat ad umbras
 Quante? ad ethereum celi suspect? olimpum
 x. ene. Tum pater omnipotēs rerū cui summa potestae.
 v. ene. Aera dimouit tenebrosū et dispulit umbras
 p. ene. Et mediū luci atque umbras iam diuidit orbem.
 iii. ene. Sidera cūcta notat tacito labētia celo
 vii. en. Intentos volūes oculos qua parte calores
 ii. ge. Austrinos tulerat que terga obuerteret axi
 iii. ene. Postque cūcta videt celo cōstare sereno
 x. ene. Omnipotens stellas numeras et nomina fecit
 Temporibusque parem diuersis quatuor annum.
 p. ge. Estusque et pluuias et agentes frigora ventos
 eodem. Atque hoc ut certis possim? discere signis.
 ii. ei? de Vere tumēt terre et gēnitalia semina pōscunt.
 p. ei? de At medio tostas estu terit area fruges
 ii. ei? de Et varios ponit fet? autūpnus et atra
 eodem. Venit hiemps teritur siccomia bacca tra petis.
 eodem. Atque in se sua per vestigia volūtur annus
 eodem. Tempore iam ex illo fecundis ymbri bo ether

eodem. Magn⁹ alit magno cōmixt⁹ corpore fetus
iij. en. Et iam prima nouo spergebat lumine terras
ij. ene. Ducebatq; diem stellis auroza fugatis
vj. bu. Tum durare solū et discludere nereā ponto.
eodem. Incipit et rez paulatim summere formas
vj. ene. Et varie pelagi facies immania cete
viii. e. Equora verrebāt caudis estumq; secabant
iij. ge. Nec nō et vasti circuibant humida ponti
viii. en. Jam celo infuso iam rebo luce retectis

Exultans rorem late dispergit amazz

Postea hāq; dies primo surgebat eco. iij. en
ix. bu. Fudit hum⁹ flores / et frōdes explicat omnes.
ij. ge. Sanguineis q; inculta rubent amaria baccis
eodem Non rastris hominū nulliq; obnoxia cure

Tertia lux gelidam celo dimouerat vmbra

ij. ge. A uia tum resonant auib⁹ virgsta canoris
p. ei⁹ Et liquidas / cornu presso dāt guttete voces
p. bu. Nec gemere aerea cessauit turtur abulmo
iij. ene. Quarto terra die / varia⁹ monstra ferarum
eodem Omngenūq; p⁹cus nullo custode per herbam
vj. e⁹ Educit filius subito / mirabile visu. p. en.
xij. e⁹ Tum demū mouet arma leo tū pessima tigris
iij. ge. Squamosusq; draco et fulua ceruice leena
vij. en. Seuire ac forme magnoz vluare lupoz
iij. ge. Cetera pascunt virides armenta per herbas
ij. ge. Nec gregib⁹ liquidi fontes nec gramina d⁹sūt
x. ene. Jāq; dies alterq; dies pcessit et omen. iij. en
p. ene. Hoc virtutis op⁹ diuie mentis et haust⁹. iij. g
eodem Prospiciens genitor diuisis orbib⁹ orbis. v. en

Expleri mentem nequit ardescitq; tuendo

iij. geo Et terras tractat q3 maris celumq3 profundum
 viij. en Alitui pcedūq3 gen? secumq3 volutat. xij. en
 p. ene. Qui mare qui terras omī dicioni tenerent
 ij. geo. Ne segnes iaceant ēre iuuat vsq3 morari. vi. e
 Talia resanti subito sētētia sedit xj. enei
 ij. geo. Felicemq3 trahit limū fingitq3 p̄mēdo vj. en
 p. geo Pingue solum prim? exemplo a mēlibz anni
 viij. en Jamq3 improuiso tante pietatis ymago. vi. en
 iij. ene. Proceedit noua forma viri pulcherrima primuz
 v. ene. Os / humerosq3 deo similis / mētemq3 manūq3
 xij. ene Maior agit deus atq3 opera ad maiora remittit
 v. enei. Querit hūc ali? nec quisq3 ex agmie tanto
 v. enei. Audet adire virū sociusq3 in regna vocari. viij. e
 iij. geo. Haud mora cētūuo / placidā p mēbra q̄etom
 iij. ene. Dat iuueni et dulci declinat lumina somno. iij. e
 x. enei. Atq3 illi medio in spatio iam noctis opace
 eodem Omnipotens genitor costas et viscera nudat
 xj. ene. Haax vnā iuueni / latez cōpagibz artis p. e.
 xj. ene. Eripiūt subitoq3 orit? mirabile donū ij. eiusdē
 viij. ene. Argumētū ingens / claraq3 i luce refulsit
 viij. en. Insigni fatie et pulchro pectore virgo
 vi. ene. Jam matura thoro iam plenis nubilis annis
 eodem Dlli somnū ingēs rumpit pauor ossaq3 et art?
 iij. ene. Coniugiū vocat / et stupefact? noīa p̄ssit. viij. en
 viij. en. Excepitq3 manū dextrāq3 amplexus adhesit
 Vns demū exactis / torquet qui sidera mundi
 x. enei. Infit eo dicente premit q̄ placida equora p̄t?
 x. enei. Et tremefacta sono tell? silet ardu? ether
 iij. ene. Viuūte felices interq3 nitentia culca p. ge.
 viij. ene. Fortunatorz nemoz sedesq3 beatas

vij. ene Hec domus hec patria reges et certa laborum
 p. ene. Vix ego nec metas rerum nec tempora pono
 eodem. Imperium sine fine dedi multosq; p. annos. p. en.
 iij. bu. Non rastros patietur humus non vinea falcem
 iij. ge. At genus immortale manet nec tarda senectus
 ij. geo. Debilitat vires animi mutatq; vigorem
 vi. ene. In medio ramos annosq; brachia pandes.
 p. ene. Est in conspectu ramis felicibus arbor. ij. ge.
 vij. ene. Quam neq; fas igni cuiq; nec sternere ferro
 eodem. Religione sacra nunquam concessa moueri. iij. ene.
 vi. ene. Hac quicumq; sacros discepserit arboris fetus
 viij. en. Morte luet merita nec me sententia vertit.
 ij. geo. Nec tibi iam prudens quisq; persuadeat auctor.
 viij. bu. Comaculare manus liceat nec voce moueri
 iij. ge. Femea nec te unquam ullius violentia vincat. iij. en.
 p. geo. Si te digna manet diuini gloria iuris
 iij. ene. Postquam cuncta pater celi cuncta sidera parat
 viij. en. Composuit leges quod dedit camposq; nitentes
 vi. ene. Desuper ostendat tatarum gloria rex
 vi. ene. Ecce autem primi sub lumine solis adorto
 eodem. Deuenerunt locos ubi mollis amaraq; illos
 eodem. Floribus et dulci aspirans complectitur umbra
 ij. geo. Hic ver purpureum atq; alienis mensibus estas
 iij. geo. Hic liquidi fontes hic celi tempore certo
 eodem. Dulcia mella premunt hic candido populo antro
 eodem. Imminet et leto texunt umbracula vites
 eodem. Inuitant croceis pallentes floribus orti
 vi. ene. Inter odoratum lauri nemus ipsaq; tellus p. ge.
 eodem. Omnia liberi nullo poscente ferebat
 viij. ene. Fortunati ambo si mens non leua fuisset

- xj. en Coniugis in fide docuit post exje⁹ ingēs. vj. en
 ij. e Jamq; dies infanda ademat/per florea rura
 Ecce inimic⁹ atrox/immēsis orbib; anguis
 Septem ingens giros septena volumia versat
 iij. e Nec visu facilis nec dictu affabilis vlli
 viij. e Oblita inuidia/ramo frōdēte pepēdit
 vij. en. Vippereaz inspirans animā cū tristia bella
 eodem Ireq; ilidie 7 crimia noxia cordi
 eodem Dedit et ipse pater/tot sese vertit in horas
 viij. e Arrectisq; horret squamis/7 ne qd in ausum.
 eodem Aut intempratu sceleris ve dolis ve relinquat
 vj. e Sic prior aggredit^r dictu seq; obtulit vltro
 eodem. Dic ait o virgo lucis habi tam⁹ opacis
 eodem. Ripaxq; thoros 7 priata recētia ruris ix. e
 Incolumis/ sed que tanta animis ignaiūa venit.
 vij. bu Strata iacēt passim⁹ sua queq; sub arbore poma
 iij. g Pocula sint fontes liquidi celestia dona iij. g
 ij. en Attrectare nephas/ id rebo defuit vnum. xj. en
 v. e Quis prohibet causas penit⁹ temptare latētes.
 viij. en Vna superstitio rez pars altera adempta ē.
 xij. e Condictio/ mea si non irrita dicta putares
 eodem Auctor ego audēdi/ sacraata resoluē iura ij. e
 iij. e Tu diūx/ tibi fas aim temptare precando
 vij. bu Dux ego vester ero/ tua si mihi certa volūtas
 iij. e Extriūm⁹ q; thoros dapib; q; epulam opimis
 ij. e. Sic ait 7 dicto cici⁹/ quod lege tenet. xij. e.
 vij. e Subiciūt epulis/ olim venerabile lignū. eode
 eodem. Inlitiuūtq; dapes/ contactuq; omia fedāt. iij. e
 p. e. Precipue insisit pesti deuota future.
 ij. ge. Miraturq; nouas frōdes 7 nō sua poma

vj. e. Causa mali tanti / summoten? attigit ore. p. e.
 vij. en. Mai? adosa nefas maiorēq; adosa furore
 ij. e. Ne u misero cōiux / aliena ex arbore germē. ij. g.
 vij. en. Obicit. atq; animi subita dulcedine mouit
 ix. e. Continuo noua lux oculis euulsit / at illi
 viij. en. Terrēt visu subito / nec plura morati. ij. g.
 vij. e. Corpora sub ramis obiectu frōdis inumbrāt
 iij. e. Consertum tegimē nec opis spes vlla dabat
 ix. e. At nō hic nullis hoim rez q; re ptoz
 eodem Prospiciēs oclis cedes et facta tyranni. viij. en.
 iij. e. Presēit / nouitq; furens quid femina possit
 eodem Continuo inuadit / procul o procul este ppham
 Conclamat / celum ac terras q; numine firmit
 eodem Atq; illi lōge gradientē / ac dira frementem
 eodem Ne videre metu versi retroq; ruentes
 v. e. Defugiūt siluas et sicubi concaua furtim.
 v. ene. Saxa perunt piget incepti lucisq; nec auras
 eodem Despiciūt / tedet celi conuexa tueri iij. ene
 ix. en. Nec longū in medio temp? cū creber in auras
 ij. e. Nilus adesse p dūm sonit? genitorq; p vmbas
 ix. ene Talib; alloquit' dictis atq; inrepat vltro
 v. e. Infelix que tāta animi dementia cepit
 eodem Quis furor iste nouus quo nūc quo tēditis iqt
 iij. e. Regnoz immemores / q; mētē ifania mutat.
 vj. e. Dicite que regni miseris tam dira cupido
 p. e. Maturare fugam / totoq; abssistite lūco. vj. en
 iij. en. Nec reuocare gradum / si quādo adūsa notarint
 x. e. Est licitū / flammis ambit torrētib; annis. vi. e
 vj. e. Per mediū stridēs torquetq; sonantia saxa
 iij. enc. Attollit globos flammaz et sidera lambit.

v. ene. Ille sub hac tua me genitor tua, tristis ymago.
 viij. e. Vix posuere locis / merui nec deprecor inquit
 x. e. Omnipotens / sonituq; pedum voceq; tremisco
 xi. ene. Consciūs audacis facti / monit'q; sinistri. x. en.
 ij. ge. Femina fert tristes succos / tardumq; saporem.
 iij. ene. Illa dolos dirumq; nefas sub pectore versans.
 ij. ene. Infontem ifando iudicio / moritura puella. iij. g
 x. e. Dum furit incautum crudeli morte pemit
 ix. ene. Suasit eni scis ipse / neq; est te fallere cuiq;
 viij. bu. Vt vidi vt perij vt me mal' abstulit error
 xi. ene. Contigim'q; manu / qd nō sua seminat arbor.
 ij. ge. Dum pater omnipotens solio sic infit ab alto
 iij. e. Accipe ergo animis atq; hec mea fugito dicta
 vj. e. Tu q; prior scelere / ante alios immamoz omnes
 v. en. Quem nec longa dies pietas nec mitigat vlla
 hortatoz scelez / coluber mala gramina pastus
 iij. g. Desidiam lateraq; trahens in glori' aluū
 viij. e. Cede locis nullis nullis hoim cogentib; ipse
 ij. geo. Tenuis vt argilla et dumo sic calcu' aruis
 ij. e. At tibi pro scelere exclamat pro talib; ausis.
 ix. en. Omne euum ferro terit' primusq; per artem
 vj. ene. Heu miserāde puer terram insectabere castris.
 p. geo. Et sonitu terrebis aues horrebit in armis
 p. bu. Cardinis et spmis surget palur' acutis
 p. geo. Lappeq; et tribuli et fallax herba venem
 eodem At si triticeam mellem robustaq; farra
 eodem Exercebis humū frustra expectabis acerium.
 eodem Concussaq; famē in siluis solabere quereu
 vj. ene. Insuper hīs subeunt morbi tristisq; senect'
 iij. geo. Et labor et dire impit inclemētia mortis.

Haec tibi semp erūt tuq; o sanctissima coniunx
 p. e. Non ignara mali caput et causa malorum
 iii. ge. Magna lues cōmissa tibi ē hui p̄dita nefcis
 iii. e. Nec quē circūstent demde pericula cernis
 iii. en. Nunc morere ut merita es tota qd̄ m̄te petisti.
 ix. en. Nec mea iam mutata loco sententia cedit
 ii. enei. At iuuenem primū seuus circūstetit horroz
 vii. en. Diriguere oculi nec se celare tenebris
 xii. ene. Ampli? aut notas audire et reddere voc es
 vii. en. Haud mora festināt iussi rapidisq; feruntur
 Passib; et pariter gressi per opaca viarum
 vi. ene. Corripiūt spatiū mediū limenq; relinquant
 x. e. Flentes et parib; curis vestigia fingunt
 iii. e. Tum victū in siluis baccas lapidosaq; corna.
 iii. e. Dant rami et vullis pascunt radicib; herbe.
 iii. e. Interea magnū sol circūuertit̄ annum
 iii. bu. Matri longa decem tulerant fastidia menses
 p. ge. Vnde homines nati durū gen? inde per artem
 iii. geo. Aut herbe campo apparēt aut arboze frondes
 ii. geo. Inq; nouem soles audent se gramine tuto
 Credere/ et lētis vnam dimittere ramis. iii. geo
 vii. ge. Instituūt/ hudoq; docent mollescere libro
 vii. en. Tunc gemini fratres/ adolēt dum altaria cedis
 ii. en. Alter in alteri? prelato mūdicit honore. v. e.
 ii. e. Horresco referēs consāguinitate p̄p̄inqua
 iii. e. Excipit incautum patriasq; obrūcat ad aras
 ii. e. Sanguine fedātē quos ipse sacraueras ignes.
 iii. e. Tum genitor vir? serpenti b; addidit atris
 p. g. Mellasq; decussit folijs ignemq; remouit
 p. g. Predari luposq; iussit pontumq; moueri

p. geo. Et passim riuus currentia vna repressit
 p. geo. Mox et frumēti labor additus vt mala culmos
 eodem. Esset rubigo et victū seges eē negaret. iij. en
 p. geo. Tunc aluos primam fluij sensere carinas
 eodem. Tunc laqueis captare feras et fallere visco
 p. geo. Inuentum / et duris vrgens in rebus egestas
 eodem. Mouit agros curis acuens mortalia corda
 viij. e. Deterior donec paulatim ac decolor etas
 ij. geo. Ferrea progenies durum caput extulit aruis
 viij. en. Et belli rabies et amor successit habendi
 ij. geo. Iusticia excedens terris vestigia fecit
 viij. e. Nec longū i medio tps furoz iraqz mētē. ij. e.
 Precipitant. gaudent pfuli sanguine fr̄m. ij. g
 ij. geo. Condit opus alius defosse qz incumbat auro
 ij. geo. Nec doluit miseris inopē dextramqz tēdit. x. e
 p. ene. Tūc pat̄ omnipotēs gūie amot? ab alto. p. e.
 viij. e. Et hēre se mittit tellurē infūdit in vndas. xij. e
 xij. en. Diluuium miscens celumqz in tartara soluit
 ij. ene. Sternit agros sata sternit leta boum qz labores
 p. g. Diluit implentur fosse et caua flumina crescūt.
 iij. ge. Et genus omne neci p̄cedū dedit omne ferax
 p. ene. Tū pietate gūe ac mētis mirabile dictu. iij. e
 ij. ene. Qui fuit inuentoz et seruantissimus equi
 vi. en. Eripuit leto tantis surgētibus vndis. vi. e.
 iij. ge. Vt genus vnde noue stirpis reuocaret habere
 viij. e. Diluuiū ex illo patribus dat iura vocatis. v. e.
 xi. en. Dipotēs magnis agitat sub legibz euum. iij. g
 viij. e. Quid numerē infandas cedes qd facta t̄jram
 iij. ge. Nesciaqz humanis precibus mansuescere corda
 viij. e. Egiptum viresqz orientis et vltima tella

iii. ge. Magnanimosq; duces totasq; ex ordine gētes
vii. en. Duo dēsurū dēserta petiuit ⁊ tribū ⁊ gēs. vii. e
iii. ge. Magna viri meriti tanti n̄ immēoz vūq;. vii. e
vi. en. Quisq; sacerdotes assint altaria iuxta. iii. e.
vi. en. Quisq; pia vates pro libertate ruebant.
vii. en. Qui bello exerciti reges q̄ licitore rubro. viii. e
vii. e. Complerūt cāpos atie quibus assent armis. eo
vii. en. Rex gen? egregiū magno iflāmāte furore iii. e
vii. en. Agmen agens equitum ⁊ floretes ere catuas
p. ene. Cetera fca patrū pugnataq; i ordie bella viii. e
iii. ge. Pretereo ac alijs post me memoranda relinq;. viii. e
vii. e. Nunc ad te et tua magne pater cōsultu reitor
iii. ene. Maius op? moneo vatū pdicta priorū. vii. e
Aggredior / q̄muis angusti termin? euū. iii. ge
Accipiat tēptanda via est q̄ me q̄ possim. iii. g
Tollere hūo ⁊ nom̄ fama tot ferre p̄ ānos iii. g
iii. huc Quod tua progemes celo descendat ab alto
vii. en. Attulit ⁊ nobis aliquando optantibus etas
vii. en. Auxiliū aduentūq; dei vel tui q̄ femina pmum
pri. en. Virginis os habitūq; gerēs / mirabile deū vii. e
vii. bu. Nec generis nostri puerum nec sanguis edunt
v. en. Sacraq; terrifici cecinerunt omnia vates
vii. ene. Aduentare virum populis terrisq; superbum
ii. en. Semine ab ethereo q̄ virib; occupet ortem ii. en
p. en. Imperiū oēceano / famā q̄ t̄minet astris vii. e
vii. en. Jamq; aderat pmissa dies q̄ tēpore pmum p. e
vii. en. Extulit os sacrum diuine stirpis origo v. en
vii. en. Missus in imperium venitq; in corpe virt? . eo
vii. en. Maxima deo subitq; cari genitoris ymago ii. e
iii. g. Haud mora cōtinuo celi regione serena viii. en.

vij. en Stella facē ducēs multā cū luce eueurit
 viij. e Agnouere deū peeres cūctisq; repente. pri. en
 Munerib; cumulāt ⁊ sem sidus adorāt ij ⁊ v e
 ij. en. Tum vō manifesta dies clarumq; paterne xij. e
 xij. en. Romē erat v̄tutis ⁊ ipi agnosce vultus ij. en
 p. e. Fragrant ⁊ q̄ dent diuini signa decoris v. e
 iij. en. Protinꝰ ad regē magno clamore eruētū viij. e
 iij ⁊ xij e fama volat magnisq; acuit rumoribus iras
 iij. e. Incendit aim matrisq; allabit aures. viij. e
 iij. e. Illa dolos dirūq; nefas haud nescia rerū xij. e
 eodem Presens motusq; cepit prima futuros
 vj. e. Presc a venturi furtim mandarat alādū iij. e
 viij. e. Dum cure ambigue dū mēs exestuat ira iij. e
 iij ⁊ vij. e. At rex sollicitus stirpem ⁊ genus oꝝ futurū
 ij. e. Precipitare iubet subiectis vrē flammis
 iij. e. Alta mouēs mittitq; viros q̄ c̄ta reportēt. p. e
 iij. e. Haud secus ac iussi faciunt rapidisq; feruntur
 Passib; ⁊ magnis vrē clamorib; implēt viij. e
 vj. e. Continuo audite voces vagitus ⁊ ingēs
 vj. e. Infantumq; anime flētes añ ora parētum
 vj. e. Corpora natoꝝ sternuntur limine primo
 iij. g. At mater genuit non frustra exērita tanto
 xj. e. Ipsa simul prese portās turbante tumultu. v. e
 iij. g. Infantem fugiēs plena ad p̄sepia tendit
 viij. e. Hec natum angustum subter fastigia tecti
 xj. e. Nutribat teneris immulgēs vbera labris
 iij. b. Hec tibi prima puer fundēt cunabula flores
 eodem Mixtaq; ridenti passim cum baccare tellus
 eodem Molli paulatim collocasia fundit achanto
 ij. e. Et iam finis erat perfecto temporis orbe. vj. e.

vij. e. Ut primū cecidit furoz ⁊ rabida ora quierunt
 viij. e. Ante ānds aim gestās/celestis origo .vj. e
 vij. e. Per medias vrbes graditur pplōsq; p̄p̄inuos
 eodem Illum omnis tectis agrisq; effusa iuuentus .
 eodem Attomitis in hijans animis prospectat euntem
 eodem Turbaq; mirat̄ matrū q̄s spūs illi .v. e.
 v. ene. Quis vultus vocisq; sonus vel gressus eūctis ē
 vij. ene. Continuo vates nanq; is certissimus auctor
 viij. e. Ut procul a gelido sceresum flumine vidit
 vj. ene. Temp? ait de? ecce de? cui maxia rerū .viij. e
 vj. ene. Verborūq; fides tu nō eris alē ab illo .vj. buc.
 v. buc. Fortū. te puer celi cui sidera parent .x. e.
 vj. ene. Sic equidem ducebam animo rebarq; futurum
 ij. ene. Expectate venis/spes et solatia nostri .viij. ene
 x. ene. Hec vbi deā dedit fluuiō mersare salubri .p. g
 x. ene. Accepit venientem ac mollibus extulit vndis .
 ij. Exultatq; vada et subito commota colūba .v. e
 iij. ene. Deuolat atq; sup cap? astitit inde rep̄te .viij. e
 v. ene. Vadit iter liquidum celeres nec omouet alas
 vj. ene. Huc omnis turba ad ripas effusa ruebat
 p. g. Certatim largos humeris infundere rozes.
 x. ene. Tunc genitor natum dictis compellat amicis
 p. ene. Nate mee vires mea magna potentia solus
 xj. ene. Et p̄dulce decus magnū redditure parēti .x. e
 vij. b. A te p̄ncipiū tibi defuit accipe testoz .viij. ene
 vij. ene. D mea p̄genies qua sol vtrūq; recurrez .vij. e
 vij. ene. Aspicit ceceanum p̄fecto lat? honore
 vij. en. Omnia sup pedibus verti regiūq; videbis
 v. ene. Tu regere imperio populos matresq; virosq;
 p. ene. Jam p̄idem resides animas desuetaq; corda

- p. g Ignarosq; vie mecu miserat? infortes
 p. g Aggredere et wtis iam nunc assuesco vocari
 in. e Dixerat ille pris magni parere parabat
 Imperijs instans operi regnisq; futuris p. e.
 vj. e Hec pietas heu prisca fides quas dicere gtes
 ij. e Incipia si parua licet componere magnis
 ij. e Nec mihi iam pnam antiqua spes vlla videndi
 p. bu. Nec spes libertatis erit nec cura salutis
 p. bu. Hoc mihi responsum prim? dedit illi petiti
 vj. b Concretam exemit labem purumq; reliquit.
 vj. b Ethereum scum meq; in mea regna remisit. ij. e
 vj. b Illu ego per flammis agerer si sirtibo exul
 ix. bu Per varios casus per milte sequentia tela. vj. e.
 xij. bu. Duo res eunq; cadent vnu pro nomine tanto.
 v. bu Exequerer strueretq; suis altaria domis
 Namq; erit ille mihi semp de? illi? aram
 Cuncti obtestamur veniamq; oram? ab ipso.
 vj. b Quis? in aduentu tartar? munera laudum. viij. e
 v. b Ipsi leticia voces ad sidera iactant
 eodem Intonsi montes respondent omnia valles. x. bu.
 in. geo Tempore ro alio magnu et venerabile nomen.
 vii. e Serpentes furiale malu memisse necesse est
 ij. e. Ausus quim etia fama est obscurior annis. v. e
 iij. e Compellare virum r veniendi poscere causas
 vj. e Hunc vbi tendentem aduersu p grammis vidit
 x. en Substitit infremuitq; ferox dominuq; pot nte
 xi. e Sautius at serps affat? voce superba. vj. e
 iij. e Vera ne te facies ver? mihi nunti? affers
 viij. e Qui gen? vnde domo qui nostra ad limia tedis
 vj. e Fare age quid venias na te clare iura loquunt?

iij. geo Aut quis te iuuenū confidentissime n̄ras
 iij. geo Iussit adire domos paciꝫ imponē moꝝem
 p. bu. Non equidem iniūdeo miroꝝ maḡ accipe porro
 ix. ene. Quīd dubitem et que nūc aīmo sentētia surgat
 Est domūꝝ alta voca zephiros et labere pennis
 vij. en. Ardua tecta petens ausus te credere celo. vj. e
 iij. ge. Si modo quē memoras pat̄ ē cui sidera parēt.
 ix. ene. Dlli subridens sublato p̄ctore fatūr
 viij. en. Vaud natum ignarꝫ venturiꝫ insciꝫ eui
 iij. en. Dissimulare etiam sperasti perfide t̄m posse
 iij. ene. Nec dubita nam vera vides opta ardua p̄nis.
 xij. en. Astra sequi clausumꝫ caua te credere terra
 x. ene. Duo periture riuꝝ maioraꝫ viribꝫ audes
 v. encl. Cede deo / toto proiectꝫ corpe terram. xj. ene
 vj. ene. Nec plura h̄is ille admirans venerabile domum
 x. e. Fr̄cte premit terram et spumas agit ore cruēto
 ix. ene. Contentꝫ qꝫ fuga cecis se immiscuit vmbꝝis
 iij. e. Interea volitans magna fit fama p̄ vrbes. x. e
 v. ene. Conuenere viri mens c̄ibo vna sequendi.
 ij. e. Inquascūꝫ velit pelagi diuertere terras
 ij. e. Multi preterea quos fama obscura recondit
 iij. ge. Concurrūt fremitu denso stipantꝫ frequentes
 Conueniūt vitamꝫ volunt cū pace pacisci
 Postꝫ altos ventum i montes eterna potestas
 Jura dabat legesꝫ viris / opꝫ qꝫ labores
 Edocet humanis que sit fiducia rebus
 Admonet immiscens cari precepta parentis
 iij. en. Spemꝫ dedit dubie menti curasꝫ r̄soluit
 Conspicit ecce alios dextra leuaꝫ frequentes.
 ix. ene. Exultatꝫ animis mediū nā plurima turba

.vj. ene. Hunc habet atq; humeris estāte suscipit altis
 ij. e. Quos ubi confectos audere i p̄elia vidit
 Incipit et dictis diuinū inspirat amorem. viij. e
 .vj. e. Discite iusticiam moniti et succurrite fessis
 Pro se quisq; viri que cuiq; est copia leti
 Comunemq; vocate deum meliora sequamur
 Quoq; vocat veritatem iter via prima salutis.
 Intemerata fides et mens sibi conscia recti
 Vobis parata quies perfecto temporis orbe
 Nam qui diuicijs soli iucubere repertis.
 Nec partem posuere suis dum vita manebat
 Pulsatq; v̄ parens et fraus innoxia clienti
 Tunc cum fugida mors animas seduxerit artq;
 Inclusi penam expectant que maxima turba est.
 Infernisq; ciet tenebris veterumq; malorum
 Supplicia exp̄dunt alijs sub gurgite vasto
 Infectum eluitur scelus aut exuritur igni
 Turbidus hinc sceno vastaq; voragine gurgis
 Exuat atq; oēs coehiti eructat arenam
 Hinc exaudiri gemitq; et seua sonare
 Verbera cum stridor fieri tracteq; catene
 Semper et obducta densant nocte tenebre
 Preterea que dicam animis aduertite vestris
 Non ego / vos post hac celsis de more iuuentis
 Religione patrum truncis et robore nata
 Mortaliq; manu effigies nec templa tueri.
 Audite et repetens iterum iterumq; monebo
 Sed perijisse semel satis est natumq; p̄remq;
 Profueit meminisse magis si credere dignū est
 Sed fugit interea fugit irrepabile tempus

Flammarq; dies et vis inimica p̄p̄nquat
Attonitis h̄sere animis nec plura morat?
Vide alium magis miseris mortalib; egris
Inditiū canit et tristes denunciat iras
Venturū excidiū ⁊ vasta conuulsa ruina
Omnia tunc pariter v̄ tiro immisciet igm
Pallentesq; polo stellas celiq; ruina
Tum vero tremefacta nouis p̄ p̄ctora cūctis.
Insinuat pauor et taciti ventura videbant
Hoc super aduentu tum dicta horrēda mouēt
Dre puer prima signās intonsa iuuenta
Diues opum studijs et florēs ignobilis orti
Quinq; greges illi balantū et quina redibāt
Armenta ⁊ dapib; mensas onerabat opimis
Continuo palmas alacres vtrasq; tetēdit
Et genua amplectēs sic ore affat? amico est
O decus ofame mērito pars maxima nostre
Ad te cōfugio suplex tua munera posco
Omnia p̄feci atq; animo metū ante p̄regi
Eripe me h̄is inuēte malis quid deniq; restat
Quid v̄ sequens tantos possim supare labores
Accipe daq; fidem mihi iussa capescere fas est.
Atq; hinc responsū paucis ita reddidit h̄eros
O prestans animi iuuenis absiste precādo
Nec te peniteat nihilo tibi amice reliētū est
Hoc etiaz h̄is addā tua sit mihi c̄erta volūtas
Disce puer contēnere opes ⁊ te q̄ dignum.
Finge deo et que sit poteris cognoscere virt?
Da dextram misero et fr̄em ne d̄sere frater
Si iungi offitio p̄p̄rat coniūge volentem

Casta pudiciam serum domus enage segnes
 iij. ene. Rumpit moras rebus veni non asper egeus
 Dixerat hic ille in verbo vestigia totis
 Tristior ora modis attollens pallida miris
 x. ene. Multa gemens sequitur ex oculis auertit et aufert
 iij. ene. Unde ubi prima fides pelago tranquilla per alta
 iij. ene. Deducunt socii naues atque arte magistra. viij. e
 p. geo. Sic alius latum funda transibit annum
 eodem Alta petens pelagoque aliis trahit humida lima.
 iij. ene. Postquam altum tenuere rates nec iam amplius velle
 p. ene. Decurrunt terre crebris micat ignibus ether
 p. ene. Eripiunt subito nubes celumque diemque
 v. ene. Consurgunt venti et fluctus ad sidera tollunt. v. en
 iij. ene. At sociis subita gelidus formidine sanguis.
 iij. e. Dirigunt cecidere ante cunctique repente iij. ene.
 v. ene. Pectus aspectabant flentes vox omni una
 p. ene. Spemque metumque inter dubij seu viuere credit.
 eodem Siue extrema pati leti discrimine paruo. iij. en
 vij. ene. Qualia multa mari naute patiuntur in alto
 p. ene. Ecce deus magno misterii murmure celum
 p. ene. Euulsamque hiemem sensit cui summa potestas. x. e
 v. enen. Par leuibus ventis et fulminis otioz vndis. vj. e
 vj. ene. Prona petit maria in pelago decurrit apertum. eod
 iij. ene. Nec longo distat cursu preceunte carina
 x. ene. Agnoscunt longe regem dextramque potentem
 iij. ene. Rudati socii et magno clamore saluant
 iij. ene. Postquam altos tetigit fluctus et ad equora venit
 Id vero horrendum ac visu mirabile fertur
 v. ene. Subsidunt vnde remo ut luctantem abisset
 iij. ene. Collectasque fugat nubes graditque per equar.

ij. ene. Jam mediū nec dum fluctu latera ardua t̄xit
v. ene. At media socijs incedēs naue per ipsos
v. ene. Ipse gubernaclo rector subit ipse magister
v. ene. Intremuit malis genuit sub pondere cimba
ij. ene. Vela cadunt puppiq; pater conscēdit in alta
iv. ene. Et tandem leti naute aduertunt harena
p. ge. Tunc etiā tardi costis agitator aselli
ij. ene. Inscdit membro effulgēs cū plurima circum
iij. ge. Matres atq; viri et pueri velamina nota. vj. e.
Subyciūt funēq; manu cōtigere gaudēt. ij. en
ij. ene. Jam p̄p̄inquabant portis tēplūq; vetustū. ij. e
x. ene. Antiqui cedri centum subline columnis. vij. e
Aggredit̄ magne mediū comitātē caua. v. e
vij. en. Horrendū silus hic illis curia tēplū. vij. ene
vij. ene. Hec sacre sedes miro quod honore colebant
p. ene. Namq; subingens lustrat dum singla templo
vj. ene. Horrescit visu subito / in tonitq; flagello
xij. en. Significatq; manu et magno sil' in tonat ore
vj. ene. Que scelerū faties q̄ v̄ h̄ra micātia cerno. ij. e
iij. ge. Cesaris et nomē q̄ mētē insania mutat. ij. en
ij. ene. Hec nobis p̄rie sedes hic tempe certo. iij. ge
vij. ene. Perpetuis soliti patrū confidere mensis
ij. ene. Obstupuere animis gelidq; p̄ yma cucurrit
ij. ene. Ossa tremor mensasq; metu liquere priores
viii. e. Deuexo interea propior sit vesper olimpo
p. ene. Tunc metu reuocant vires fuliq; per herbam
p. ene. Et dapib; mensas onerant et pocula ponant
codē. Postq; prima quies epulis / mensēq; remote
ij. ene. Ipse inter primos genitri mistaurat honores
xij. en. Suspitiēs celū tū s̄cta silentia liguis. p. ene.

- xij. en. Dat manibꝫ fruges dulcesqꝫ a fontibꝫ vndas.
 p. ene. Impleuitqꝫ mero patenam ritꝫqꝫ sacroz. xij. e
 x. ene. Edocet miscetqꝫ preces ac talia fatꝫ eodeꝫ
 iij. en. Audite o proceres ait et spes discite vestras.
 v. ene. Nemo ex hoc numero mihi nō donatꝫ abibit
 viij. en. Promissisqꝫ primis / nostra irꝫt munera vobis
 eodem Certa manet pueri et palmā mouet ordie nēo.
 viij. en. Et lux cum primū terris se crastmā reddet
 v. ene. Vnꝫ erit tm̄ in me exitiūqꝫ meozum. viij. e
 ij. ene. Dum pati mediū se offert de corpe nꝫo. p. geo.
 p. ene. Namqꝫ dies in falloꝫ adest secludite curas
 iij. en. Mecum eit iste labor nec me sc̄tencia fallit. x. e
 v. ene. Vnū p mltis dabitꝫ caput hoc ita fatus. viij. e
 viij. en. Conticuit seramqꝫ dedit p mēbra quietem.
 v. ene. Deceanū interea surgens aurora reliqꝫ
 viij. en. Jamqꝫ sacerdotis late lꝫca questūbo implent
 eodem Cum populo patribꝫ seritꝫqꝫ p agmīa murm̄
 p. ene. Quod genꝫ hoc hoīm qꝫ v hūc tā barbarā morꝫ
 Permittit patria penas cū sāguine poscūt. ij. e
 p. ene. Vndiqꝫ collecti et magno clamore sequuntur
 ij. ene. Infontem se iutqꝫ ammis ignobile vulgus
 iij. en. Sol mediū celi cōscenderat igneꝫ orbe
 ij. ene. Cum subito accersiri om̄s populosqꝫ patresqꝫ
 Exposcūt / fariqꝫ iubēt quo sāguine eretꝫ. ij. e
 x. ene. Quid v petat qꝫd v iꝫe ferat preclara tuētis
 eodem facta viri mixtꝫ dolor et stupor vꝫget mentes
 eodem Nescia mens hoīm certauitqꝫ illudre capto
 p. ene. Tum vero captis concurrūt vndiqꝫ telis
 xij. ene. Tollitur in celum clamor cunctiqꝫ repēte. p. e
 ij. ene. Corripuere sacram effigiem manibꝫqꝫ cruentis

xi. ene. Insignem quercum decussis vndiq; ramis
vi. ene. Constituunt spiribusq; ligant ingentibus illic. ij. en.
eodem. Tendebatq; manus pedibusq; p. mutua nexis. vij. e.
eodem. Triste misterium sequitur quod cetera pulchra. v. en.
Ausi omnes immane nefas ausosq; potiti. vi. ene.
x. ene. Ille autem impavidus quo vincula neclitatis inquit
Tanta ne vos omnes tenuit fiducia nostri
Post mihi non simili pena commissa luetis
ij. ene. Talia prestabat memorans fixusq; manebat. p. e.
p. ene. Interea magno misceri murmure celum
Incipit. et rebus nox abstulit atra colorem. p. e.
p. ge. Impiaq; eternam timuerunt sidera noctem
eodem. Terra tremuit fugiere fere et mortalia corda
eodem. Per gentes humiles stravit pauor in d. repete
Dat tellus gemitum et celus tonat omne fragore
iiij. ge. Extemplo commotus heredi de sedibus ymnis
Umbre ibant tenues tellusq; et equora ponti
Signa dabant sistunt annes terreque dehiscunt
iiij. ge. Quum ipse stupuere domus atq; intima leti
Tartara et umbröse penetrauerunt cauerne
p. geo. Sol quoque exoritur cuncti se scire fatetur xi. ene.
p. geo. Dum caput obscura nitidum ferrugine texit
iiij. ene. Diffugiunt comites et nocte teguntur opaca
viii. ene. Multaq; dura suo tristi cum corde volutant
viii. ene. Quid faciant herent infixi pectore vultus
iiij. ene. Verbaq; nec placidam membris dat cura quietem
v. ene. Tunc senior tales referebat pectore voces
vi. ene. Multa putas vbi nunc nobis deus ille magister
iiij. ene. Quem sequimur quo ire iubet vbi ponere sedes
xi. ene. De dolo atq; deus tartarum gloria reus. iiij. ene.

- ij. ene. Jam iam nulla mora est / ut nos raptim in omnia tecum
 Dram? / teque aspectu ne subtrahere nostro .vi. en.
 xi. ene. Vos inter motus / media inter talia verba .xij. en.
 xi. ene. Tertia lux gelida celo dimouerat umbram
 iij. ge. Jamque pedes referens superas veniebat ad auras
 ij. en. Cum subito ante oculos ingenti mole sepulchrum
 xi. ene. Corpore ubi exanime positum / nec claustra nec ipsi
 ij. ene. Custodes sufferre valet / amissaque saxa .p. en.
 ij. ene. Saxa videt laxis laterum compagibus artis .p. ene.
 Fit sonus ingenti concussa est pondere tellus
 ij. ene. Horror ubique animi simul ipsa silentia terrent.
 viij. e. Et matutini voluerunt sub culmine cantus.
 vi. ene. Ingreditur / liquens antrum spoliisque superbo .viij. e.
 Ibat ouans / pulsuque pedum tremuit excita tellus.
 ii. ene. Vulnereque ipse gerens foribus se intulit artis .xi. e.
 ii. ene. Atque hic ingentem comitum affluxisse nouorum
 ii. ene. Inuenit admirans numerum / cunctisque repente
 p. ene. Improvisus ait coram quem queritis assum
 vi. en. Vicit iter durum pietas / et inuidia virtus v. ene.
 iiii. en. Precipites vigilate viri / timor omnis abesto .xi. e.
 xi. en. Vani nostri reditus expectatiq; triumpho .
 eodem Nec mea magna fides / o terque quaterque beati .p. e.
 eodem Que vobis que digna viri pro laudibus istis
 eodem Premia posse reorum persolui que doma parati
 p. ene. Accipite ergo animis que vos a stirpe parentum
 iii. ene. Prima tulit tellus eadem vos vbera leto
 Accipiet / reuocate animum mestumque timorem .p. e.
 Mittite hinc vosmet rebus seruate secundis .p. e.
 xi. ene. Quod superest leti benegestis ordine rebus.
 x. ene. Pacem orate manu pacem laudate sedentes .xi. en.

xij. e. Magnanimi pacis oli inuolabile pign⁹. xi. en.
 vi. en. Et sil' hys dictis facie ostēdit et ora
 vi. ene. Dra man⁹ qz ambas populataqz tēpora ferro
 v. ene. Immiscetqz manū manibz gaudētqz tuētēs
 Hic vidisse sil' satis ē viuat vsqz morari
 eodē. Et cōferre gradū et dextre diūgē dextrā. viij. e
 eodem. His demū exactis spirāte domūqz p vmbraz.
 ix. ene. Aera p tenez celoqz inuēt⁹ aperto. p. eni.
 iij. en. Mortales visus medio i hōne reliquit.
 p. ene. Inpmoqz refert sept⁹ mirabile dictu
 vii. en. Atqz illū solio stellatis regia celi
 Accipit eternū tenet p seclā nomē. vi. eni.
 viij. e. Ex illo celebrat⁹ honos letiqz mīozes
 Seruauere diē/ et iam labētibz annis. ij. ene.
 vi. en. I dec⁹ I nrm tātaz glā rerū. iij. eni.
 p. ene. Semp honos nomēqz tuū laudē qz manebūt
 viij. en. Et nos et tua dextera audi pede sacra secūdo.
 eodē. Annua q differre nefas celebrare fauētēs
 iij. ene. Hūc socij morē sacroz hūc ipse teneto.
 ij. ene. O dulcis coniūx et si pietate merem
 iij. en. Hac casta maneāt in regione nepotes ;

Explicit virgilio cētona probe cui⁹ homerō
 cētonā nō habet latinitas sic in virgilio cēto
 nam eius nō hēt gretia / studiūt enī vtranz
 gentē ad fidē catholicā. Inuitare pōz documētis autoz.

Mōrij Augie Ciatit.

